

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213200568
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Koščo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8213200568.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Košču a členov senátu JUDr. Viery Zolákovej a JUDr. Milana Majerníka, v právnej veci žalobcu: LUKYZVAR, s.r.o., 086 37 Andrejová 36, IČO: 46 026 061, právne zastúpený JUDr. Ondrej Keller, advokát, Námestie slobody 2, Humenné, proti žalovaným: 1/ ARIAN TRADE, s.r.o., Duklianska 11, 085 01 Bardejov, IČO: 31 694 586, právne zastúpený JUDr. Vladimír Milas, advokát, Masarykova 13, Prešov, 2/ AKBARIES, s.r.o., 086 37 Andrejová 22, IČO: 36 461 695, o určenie práva užívania k poľnohospodárskej pôde s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného v 1/ rade proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č. k. 6C/4/2013-563 zo dňa 20.12.2018, takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie súdu prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol uznesením č. k. 6C/4/2013-563 zo dňa 20.12.2018 tak, že:

„Konanie vo veci prerušuje do právoplatného skončenia dedičského konania vedeného na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. XD/XXX/XXXX.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podaným návrhom na začatie konania domáhal určenie práva užívania k poľnohospodárskej pôde v kat. úz. M. na základe nájomných zmlúv. Podaním zo dňa 3.12.2018 bolo súdu oznámené, že jediný spoločník a konateľ žalobcu zomrel a bol predložený úmrtný list, z ktorého vyplýva, že pán I. X. zomrel dňa XX.XX.XXXX. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že lustráciou zistil, že je vedené dedičské konanie vo veci poručiteľa I. X., zomrelého dňa XX.XX.XXXX, a toto dedičské konanie nie je ukončené. Súd prvej inštancie má za to, že jediný spoločník a konateľ obchodnej spoločnosti LUKYZVAR s.r.o. (I. X.) zomrel dňa XX.XX.XXXX, a tým pádom je obchodná spoločnosť momentálne bez akýchkoľvek orgánov spoločnosti, bez valného zhromaždenia a štatutárneho orgánu konateľa. Uvedené má nepochybne dopad aj na všetky úkony spoločnosti ako také, a v tomto prípade aj vo vzťahu ku konaniu a procesným úkonom strany ako takej, a teda aj ustanovenému právnenému zástupcovi (aj keď evidentne udelené plnomocenstvo zatiaľ nezaniklo). Keďže neexistuje a nie je ustanovený žiaden orgán spoločnosti, ktorý by konal za spoločnosť navonok ako aj štatutárny zástupca a udeľoval pokyny aj pre právneho zástupcu v konaní a konanie právnickej osoby sa tak nepochybne má odvíjať od konania a vôle fyzickej osoby - konateľa, ktorý v tomto prípade preukázateľne absentuje. Vzhľadom na to prerušil konanie do právoplatného skončenia dedičského konania vedeného na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. XD/XXX/XXXX, nakoľko v tomto konaní sa vyrieši otázka obchodného podielu patriaceho zomrelému pánovi I. X. v obchodnej spoločnosti a následne aj otázka, kto bude spoločníkom obchodnej spoločnosti a aj otázka orgánov spoločnosti.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal včas odvolanie žalovaný v 1/ rade. Okrem iného uviedol, že sám súd v ods. 13 uznesenia konštatoval, že udelené plnomocenstvo, ktoré bolo udelené právnenému

zástupcovi strany - žalobcu nezaniklo. Má za to, že nejde o prípad straty procesnej spôsobilosti, ale ide o zánik štatutárneho orgánu, ktorý má právnych nástupcov ako dedičov a v danom prípade ide o majetkovú vec. V danom prípade ide len o vyhlásenie rozhodnutia súdu, nejde o pojednávanie vo veci, kde by sa mali strany vyjadrovať a navrhovať dôkazy, pretože dokazovanie už bolo skončené.

4. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovení § 34 CSP (Civilný sporový poriadok, zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej iba „CSP“, platný od 1.7.2016) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa zásad uvedených v ustanovení § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP (a contrario) a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

6. V prejednávanej veci odvolací súd poukazuje, že súd prvej inštancie prerušil konanie v zmysle § 164 CSP, v zmysle ktorého, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konania prerušiť ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak súd dáva na takéto konanie podnet. Ide o tzv. fakultatívne prerušenie konania.

7. Ako jediný fakultatívny dôvod na prerušenie konania normuje zákon dôvod, že prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktoré môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak súd samotný dal na takéto konanie podnet. Fakultatívne prerušenie konania znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je preto povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami čo priamo vyplýva z dikcie ustanovení § 164 CSP a až keď tieto zlyhajú môže konanie prerušiť. Rozhodujúcim hľadiskom je tu zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania bude predstavovať skôr reštriktívnu výnimku ako pravidlo.

8. V prejednávanej veci je nesporné, že konateľ žalobcu I. X. zomrel dňa XX.XX.XXXX.

9. Z výpisu Obchodného registra odvolací súd zistil, že žalobca je zapísaný v Obchodnom registri pod Obchodným menom LUKYZVAR s.r.o., so sídlom Andrejová 36, 086 37, IČO: 46 026 061. Spoločníkom je I. X., M. XX, XXX XX, a štatutárnym orgánom je súčasne konateľ I. X., M. XX, XXX XX. Za spoločnosť koná konateľ spoločnosti v mene spoločnosti samostatne.

10. Z ustanovení § 116 Obchodného zákonníka vyplýva akým spôsobom dôjde k prechodu obchodného podielu pri zániku právnickej osoby. Ak spoločenská zmluva nemá žiadnu úpravu o dedení obchodného podielu, potom v prípade smrti spoločníka sa jeho obchodný podiel dedí zo zákona. Spoločenská zmluva však môže dedenie obchodného podielu vylúčiť. Vylúčenie dedenia obchodného podielu však nepripadá do úvahy v prípade spoločnosti s jediným spoločníkom (jednoosobovej spoločnosti), čo je aj o tento prípad. Ide o konkrétne ustanovenia a akákoľvek odlišná úprava v spoločenskej zmluve, resp. zakladateľskej listine by bola v tejto časti neplatná pre rozpor so zákonom. Dedič nadobúda obchodný podiel po poručiťovi (zomrelom spoločníkovi) ku dňu smrti poručiťa (§ 468 Občianskeho zákonníka). Ak spoločenská zmluva tak nevylučuje dedenie obchodného podielu, má dedič v zásade len jednu možnosť ako zabrániť prechodu obchodného podielu po poručiťovi, a to odmietnuť dedičstvo ako celok podľa § 463 Občianskeho zákonníka, pričom vyhlásenie o odmietnutí dedičstva musí urobiť do jedného mesiaca odo dňa, keď bol súdom upovedomený o práve odmietnuť dedičstvo a následkoch odmietnutia. Dedič však môže odmietnuť dedičstvo len ako celok.

11. Avšak odvolací súd poukazuje, že aj pri tejto možnosti domáhať sa zrušenia svojej účasti súdom zaviedol Obchodný zákonník obmedzenie vo vzťahu k jednoosobovej spoločnosti. Znamená to, že ak dôjde k úmrtiu jediného spoločníka a k prechodu jeho obchodného podielu na dediča, nemôže sa tento domáhať zrušenia svojej účasti súdom. Dedič po jedinom spoločníkovi má len jednu možnosť ako zabrániť prechodu obchodného podielu, a to odmietnuť dedičstvo ako celok. Z uvedeného vyplýva, že ak zomrie spoločník jednoosobovej s.r.o. bez ohľadu na znenie zakladateľskej listiny, aj bez ohľadu na vôľu dedičov celý obchodný podiel sa stáva predmetom dedičstva, dedičia sa stávajú spoločníkmi spoločnosti ku dňu smrti poručiťa. Týmto dňom im prináležia všetky práva a povinnosti, súčasne však môžu požiadať o ustanovenie správcu dedičstva. Ak správca bude oprávnený za spoločnosť konať, až kým nedôjde k právoplatnému rozhodnutiu, kto bude dedičom obchodného podielu poručiťa.

12. Z uvedeného tak vyplýva, že súd prvej inštancie sa mal zaoberať vyššie uvedeným, zisťovať okruh dedičov, zisťovať či títo dedičia odmietli dedičstvo, resp. či bol ustanovený správca. V tomto štádiu konania však nemal dôvod na prerušenie konania.

13. Z týchto dôvodov odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie postupom podľa § 391 ods. 1 CSP. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto v konaní riadne pokračovať.

14. Toto uznesenie bolo prijaté odvolacím senátom krajského súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).